

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutus

Ville Virta

DIGITAALINEN TALOUSHALLINTO JA SEN TOTEUTUMINEN JOENSUUN
ALUEEN PK-YRITYKSISSÄ

Opinnäytetyö
Helmikuu 2020

OPINNÄYTETYÖ
Helmikuu 2020
Liiketalouden koulutus

Karjalankatu 3
80200 JOENSUU
+358 13 260 600 (vaihde)

Tekijä
Ville Virta

Nimeke
Digitaalinen taloushallinto ja sen toteutuminen Joensuun alueen pk-yrityksissä

Tiivistelmä

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia digitaalista taloushallintoa ja sen toteutumista Joensuun alueen pk-yrityksissä. Tavoitteena oli selvittää, mikä vaikutus digitaalisella taloushallinnolla on yrityksen liiketoiminnan kehittymisessä sekä mitä hyötyjä ja esteitä digitaalisesta taloushallinnosta mahdollisesti nähdään.

Opinnäytetyön toiminnallinen osuus toteutettiin verkkokyselynä Webropol-ohjelmalla. Pohjois-Karjalan Yrittäjät Ry auttoi kyselyn lähettämisessä eteenpäin yrityksille Joensuun alueella. Vastauksia kyselyyn tuli 37. Vastauksia analysoitiin kuvaajien ja taulukoiden avulla.

Tutkimuksessa saatujen tulosten mukaan digitaalista taloushallintoa hyödyntävät monet pk-yritykset Joensuun alueella. Vastanneista yrityksistä 86 % hyödyntää liiketoiminnassaan digitaalista taloushallintoa. Tutkimuksen mukaan yleisimpinä syinä, miksi yritykset olivat hankkineet digitaalisen taloushallinnon järjestelmän, olivat selvästi papereista ja kuitteista eroon pääseminen, kustannustehokkuus ja töiden nopeutuminen.

Kieli
suomi

Sivuja 35
Liitteet 2
Liitesivumäärä 2

Asiasanat

digitaalinen taloushallinto, liiketoiminnan kehittäminen, toiminnanohjausjärjestelmä, pk-yritys

THESIS
February 2020
Degree Programme in Business
Economics
Karjalankatu 3
FI 80200 JOENSUU
FINLAND
+358 13 260 600 (switchboard)

Author
Ville Virta

Title
Digital Financial Management and Its Utilization in SME's in Joensuu area.

Abstract

The aim of this thesis was to research digital financial management and how it is utilized by SME's in the Joensuu region. The other objectives were to examine what effects digital financing management has on a business development and what possible benefits or obstacles can be identified.

An online questionnaire was made by using Webropol electronic survey program. The regional federation of enterprises, Pohjois-Karjalan Yrittäjät ry. helped forward the questionnaire to the companies in Joensuu. There were 37 responses. These answers were analyzed using graphs and tables.

Based on the results of the thesis digital financial management is utilized in many SME companies in Joensuu. Altogether 86 % of the companies that replied to the questionnaire already utilized digital financial management in their business. According to the survey the most common reasons for companies to acquire programs of digital financial management, was the possibility to reduce paperworks and the handling of receipts. Other reasons included cost-efficiency, improved speed and better performance.

Language

Finnish

Pages 35

Appendices 2

Pages of Appendices 2

Keywords

digital financial management, business development, enterprise resource planning system (ERP), small and medium sized business (SME)

Sisältö

1	Johdanto	5
1.1	Opinnäytetyön tausta	5
1.2	Opinnäytetyön tavoitteet	6
1.3	Opinnäytetyön rakenne	7
2	Digitaalinen taloushallinto	8
2.1	Taloushallinto käsitteenä	8
2.2	Taloushallinnon murros.....	9
2.3	Digitaalinen taloushallinto käsitteenä	10
2.4	Digitaalisen taloushallinnon järjestelmämuodot	11
2.5	ERP-järjestelmät	12
2.6	Digitaalisen taloushallinnon järjestelmien käyttö	13
3	Digitaalinen taloushallinto osana liiketoiminnan kehittämistä.....	14
3.1	Digitaalisen taloushallinnon kehittyminen	15
3.2	Digitaalisen taloushallinnon rooli yrityksissä	15
3.3	Taloushallinnon yritysten liiketoiminnan kehittyminen.....	16
4	Kyselytutkimus Joensuun alueen pk-yrityksille	17
4.1	Kyselytutkimuksen tavoitteet.....	17
4.2	Kyselytutkimuksen tutkimusmenetelmät	17
4.3	Kyselytutkimuksen suunnittelu.....	18
4.4	Kyselytutkimuksen toteutus	19
5	Kyselytutkimuksen tulokset ja analysointi	20
5.1	Kyselytutkimuksen tulokset.....	20
5.2	Kyselytutkimuksen tulosten analysointi.....	30
6	Kyselytutkimuksen tulosten johtopäätökset	33
7	Pohdinta.....	34
	Lähteet.....	36

Liitteet

Liite 1	Kyselytutkimuksen saateviesti
Liite 2	Kyselytutkimuksen muistutusviesti
Liite 3	Kyselytutkimuksen kyselylomake

1 Johdanto

Digitalisaatio vaikuttaa jokaiseen toimijaan yritysmaailmassa ja sen osuus tulee olemaan vielä suurempi tulevaisuudessa. Vesa Ilmarinen kuvaa digitalisaatiota kirjassaan *Digitalisaatio: Yritysjohdon käsikirja* näin:

Digitalisaatio on aikakautemme suurin muutosvoima. Se muuttaa radikaalisti ihmisten tapaa hankkia informaatiota, ostaa tuotteita, kuluttaa palveluja, hoitaa asioita, jakaa kokemuksiaan ja olla vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Se sekoittaa yritysten kilpailuympäristöä ja murtaa perinteisiä toimialarajoja. (Ilmarinen 2015, 13.)

Tämä digitalisaation muutosvoima näkyy myös taloushallinnossa. Taloushallintoa käsittelevissä artikkeleissa puhutaan usein termeistä sähköinen taloushallinto ja digitaalinen taloushallinto synonyymeinä. Näin ei kuitenkaan ole. (Varanka 2017, 14.) Sanna Lahti ja Tero Salminen avaavat hyvin digitaalisen taloushallinnon määritelmää kirjassaan *Digitaalinen taloushallinto: "Digitaalisella taloushallinnolla tarkoitetaan taloushallinnon kaikkien tietovirtojen ja käsittelyvaiheiden automatisointia ja käsittelyä digitaalisessa muodossa."* (Lahti & Salminen 2014, 24.)

1.1 Opinnäytetyön tausta

Opinnäytetyö sai alkusykäyksensä ajatuksesta, miten digitaalinen taloushallinto näkyisi yrityksissä vuonna 2018. Digitalisaatio vaikuttaa kaikkiin yrityksiin – pieniin ja suuriin, paikallisiin ja kansainvälisiin. Se koskee meitä jokaista. (Ilmarinen 2015, 9.) Tämän vuoksi on kiinnostavaa tutkia sitä, miten digitalisaatio on muuttanut yritysten toimintatapoja ja antanut uusia toimintamalleja yritysten käyttöön.

Opinnäytetyön tutkimuksen kohteeksi valikoituivat Joensuun alueen yritykset. Tätä kautta saisimme alueellista ja ajankohtaista tietoa siitä, miten digitalisaatio näkyy yritysten taloushallinnossa nykyään. Samankaltaisia tutkimuksia on tehty ympäri Suomea. Pia-Maria Järvinen tutki omassa opinnäytetyössään, "Digitaalinen taloushallinto: Edut ja haitat pk-yrittäjän kannalta", Seinäjoen alueen pk-yrityk-

täjien digitaalisen taloushallinnon käyttöä, suurimpia esteitä digitaalisen taloushallinnon käyttöön, esiin tulleita ongelmia ja muita syitä digitalisaation siirtymättömyyteen. (Järvinen 2017, 8.)

Digitaalisen taloushallinnon osuutta on tutkittu monilla eri paikkakunnilla, mutta oman tutkimukseni pohjalta en löytänyt, että tätä olisi yrityksissä tutkittu Joensuun alueella tarkemmin. Täten koen, että tutkimukselle olisi tarvetta ja siitä voisi saada ajankohtaista tietoa Joensuun alueen pk-yritysten kannalta.

1.2 Opinnäytetyön tavoitteet

Opinnäytetyöni tavoitteena on tutkia digitaalista taloushallintoa ja sen vaikutusta ja näkymistä Joensuun alueen pk-yrityksissä. Tarve digitaaliselle taloushallinnolle on erilainen eri kokoisissa yrityksissä. Tarpeet ovat erilaiset, kun puhutaan mikroyrityksestä, jonka taloushallinnon pystyy yritys hoitamaan itse sisäisesti tai suuremman kokoluokan pk-yritys, joka on ulkoistanut taloushallintonsa. Yritysten eri tarpeisiin on tärkeä tilitoimistojen kiinnittää huomiota. Pystyvätkö tilitoimistot vastaamaan ja markkinoimaan digitaalisia palvelujaan oikeille yrityksille, niin että yritys kokisi sen tarpeelliseksi omalle yritykselleen ja liiketoiminnalleen? Kuinka moni yritys hoitaa taloushallintonsa sähköisesti? Miksi jotkut yritykset eivät suostu näin tekemään?

Opinnäytetyössäni tavoitteena on tutkia myös sitä, mikä vaikutus digitaalisella taloushallinnolla on liiketoiminnan kehittämisessä. Nähdäänkö digitalisaatio taloushallinnon saralla mahdollisuutena kehittää omaa liiketoimintaa ja asiakassuhteita, vai onko digitalisaatiosta mahdollisesti enemmän haittaa yrityksen liiketoiminnan kannalta? Nähdäänkö digitalisaatio mahdollisuutena vai uhkana liiketoiminnalle pk-yrityksissä? Näihin kysymyksiin pyrin samaan vastauksia tämän tutkimuksen pohjalta.

1.3 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön keskeiset käsitteet ovat digitalisaatio, taloushallinto ja liiketoiminnan kehittyminen. Luvussa kaksi taloushallinto ja digitaalinen taloushallinto määritellään käsitteinä lyhyesti. Tämän jälkeen kuvataan erilaisia digitaalisia järjestelmämuotoja sekä esitellään lyhyesti ERP (Enterprise Resource Planning)-järjestelmien käyttöä taloushallinnon osalta. Lopuksi esitellään mitä digitaalisen taloushallinnon järjestelmiä yrityksissä on käytössä nykyään sekä pohditaan näiden järjestelmien hyödyllisyyttä.

Kolmannessa luvussa käsitellään digitaalisen taloushallinnon osuutta liiketoiminnan kehittämisessä. Tutkitaan digitaalisen taloushallinnon roolia yrityksissä. Onko tämä kasvamaan päin vai onko muutosvastarintaa havaittavissa? Pureudutaan myös tarkemmin digitaalisen taloushallinnon kehittymiseen ja siihen, miten taloushallinnon yritysten on täytynyt kehittyä ajan muutoksessa. Lopuksi tarkastellaan mitä digitaalisen ja sähköisen taloushallinnon palveluja tilitoimistot tarjoavat asiakkailleensa.

Neljännessä, viidennessä ja kuudennessa luvussa tarkastellaan Joensuun alueen pk-yrityksille lähetettyä sähköistä web-kyselytutkimusta, sen toteutumista, onnistuneisuutta ja luotettavuutta. Luvussa neljä esitellään kyselytutkimuksen laatimista, sen tavoitteita sekä tutkimusmenetelmiä. Luku viisi tarkastelee tarkemmin määrällisen tutkimusotteen pohjalta kyselytutkimuksen tuloksia ja näiden tulosten tarkempaa analysointia. Luvussa kuusi muodostetaan johtopäätöksiä kyselyn antamien tulosten pohjalta ja viimeisessä luvussa pohditaan kyselyn toteutumista ja mahdollisia jatkotutkimuskohteita tarkemmin.

2 Digitaalinen taloushallinto

Tässä luvussa tarkastellaan digitaalista taloushallintoa eri näkökulmista. Ensin määritellään käsitteenä taloushallinto sekä digitaalinen taloushallinto. Esille tuodaan myös erilaiset digitaalisen taloushallinnon järjestelmämuodot, ERP--järjestelmät sekä digitaalisten taloushallinnon järjestelmien käyttö yrityksissä nykyään.

2.1 Taloushallinto käsitteenä

Taloushallinto tunnetaan arkikielessä monella eri käsitteellä. Joku puhuu laskentatoimesta, toinen kirjanpidosta tai palkanlaskennasta tarkoittaen kuitenkin paljon laajempaa kokonaisuutta. (Ahola, 2010.) Tämä jakonaisuus puhuttaessa taloushallinnosta on yleistä. Taloushallinto on laaja kokonaisuus, jolla on tärkeä tehtävä yrityksen toiminnassa. Taloushallinnon eri raportit antavat tietoa niin yritykselle itselleen, kuin myös eri sidosryhmille, joille yritys raportoi.

Sidosryhmien perusteella taloushallinto voidaan jakaa kahteen tarkoitukseltaan erilaisen taloudellisen informaation tuottamiseen: ulkoiseen eli yleiseen laskentatoimeen ja sisäiseen eli johdon laskentatoimeen (Lahti & Salminen 2008, 14). Laskentatoimen keskeisenä tehtävänä on tuottaa informaatiota yrityksen toiminnasta kaikkien sidosryhmien käyttöön.

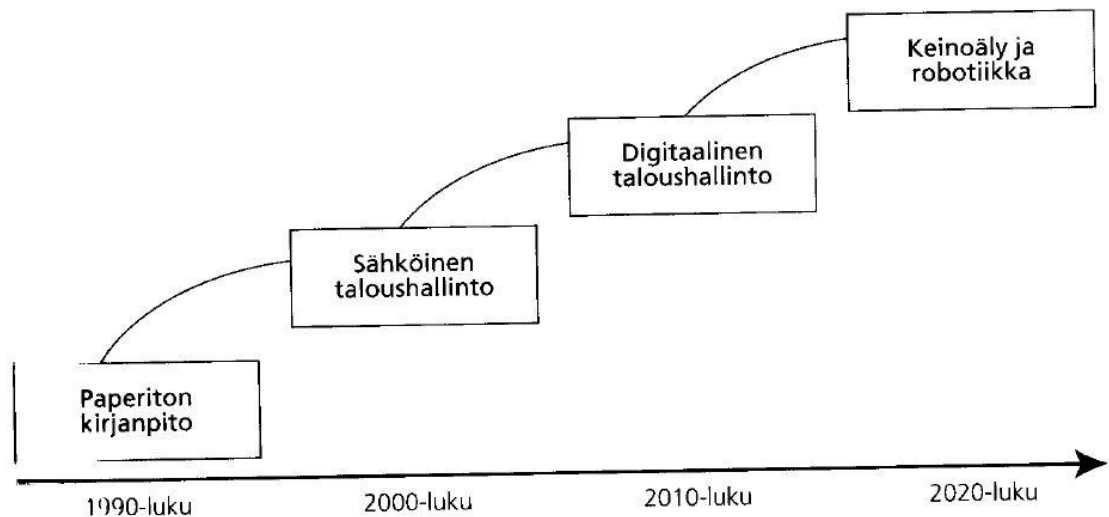
Ulkoinen laskentatoimi eli rahoittajien laskentatoimi antaa kuvan entiteetin, kuten yrityksen tai muun organisaation, taloudellisesta asemasta ja tuloksesta. Se palvelee rahoittajia, kuten osakkeenomistajia, työntekijöitä sekä julkista valtaa, eli valtiota, kuntia ja eri viranomaisia. (Ikäheimo 2005, 13.) Ulkoisen laskentatoimen pohjalta muodostettuja tärkeimpiä asiakirjoja ovat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja veroilmoitus. Ulkoinen laskentatoimi on seurattavuutensa ja todennettavuutensa takia hyvin tarkasti lailla säädeltyä. Kirjanpitoa ja siitä johdettavaa tilinpäätöstä säätelee ennen kaikkea kirjanpitolaki ja -asetus. Ulkoista laskentatoimea säätelevät myös useat muut lait, kuten erilaiset verolait. (Jormakka 2015, 12.)

Sisäistä laskentatoimea eli johdon laskentatoimea käytetään toiminnan suunnitteluun ja valvontaan sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä sekä päätöksenteon tueksi (strategiset investoinnit sekä tuotantomäärien arviointi) (Ikäheimo 2005, 14). Sisäinen laskentatoimi ei ole yhtä säädeltyä kuin ulkoinen laskentatoimi, joten johdon laskentatoimen tuottamat talousraportit vaihtelevat paljon eri yritysten välillä. Tähän vaikuttavat yrityksen koko, liikevaihto ja se, mitä johdon laskentatoimella halutaan tuottaa yrityksen hyväksi.

2.2 Taloushallinnon murros

Taloushallinnon eri osa-alueet, laskutus, reskontrat, palkanlaskenta, maksut ja kirjanpito, hoidettiin 1960-luvulla manuaalisesti. Tuohon aikaan tietokoneet olivat vasta tulossa. (Mäkinen 2002, 62.) Suurin mullistus tapahtui 1980-luvulla henkilökohtaisten tietokoneiden eli PC-laitteiden muodossa. Kysymys ei ollut pelkästään laitetekniikan muutoksesta vaan myös ohjelmistosta sekä ennen kaikkea tietojärjestelmien (kuten Windows käyttöjärjestelmä) yleistymisestä. (Mäkinen 2002, 73.) Tämän seurauksena entistä pienemmätkin yritykset pystyivät hankkimaan tietokoneen.

Kuva 1 kuvaa hyvin sähköisen taloushallinnon kehitystä Suomessa. Vasta 2000-luvulla yleistyi sähköinen taloushallinto -termin käyttäminen, sitä ennen puhuttiin paperittomasta kirjanpidosta. Kuvasta näkyy myös, kuinka digitaalinen taloushallinto on yleistynyt puheenaiheena vasta 2010-luvulla. Keinoäly ja robotiikka ovat tekemässä vasta tulojaan seuraavina vuosina, mutta edistystä on näkyvissä suuresti näiden osa-alueiden saralta suurempien yritysten osalta. Tätä kehitystä tarkastellaan tarkemmin luvussa 3.1.

Kuva 1: Sähköisen taloushallinnon kehitys Suomessa (Lahti & Salminen 2014, 27).

2.3 Digitaalinen taloushallinto käsitteenä

Vuosituhatlukuun alkuun yleistyi termi sähköinen taloushallinto. Sähköisen taloushallinnon myötä paineet taloushallinnon tehostamiseksi ovat kasvaneet myös pk-yrityksissä. Tarvitaan luotettavaa, ajankohtaista tietoa mahdollisimman alhaisin kustannuksin. (Kurki 2011, 18.) Sähköinen taloushallinto mahdollisti eri taloushallinnon osa-alueiden automatisoinnin.

Digitaalisesta taloushallinnosta on aikaisemmin ollut olemassa useita erilaisia määritelmiä. Taloushallinto on ollut valtavassa murroksessa ja nopeassa kehityksessä viime vuosina sähköistymisen ja digitaalisuuden myötä. Ajankohtaisimman määritelmän digitaaliselle taloushallinnolle ovat antaneet Lahti ja Salminen kirjassaan "Digitaalinen taloushallinto" (2014). He määrittelevät digitaalisen taloushallinnon seuraavanlaisesti: "Digitaalisella taloushallinnolla tarkoitetaan taloushallinnon kaikkien tietovirtojen ja käsittelyvaiheiden automatisointia ja käsittelyä digitaalisessa muodossa" (Lahti & Salminen 2014, 24).

Digitaalisessa taloushallinnossa kaikki kirjanpidon ja sen osaprosessien tapahtumat käsitellään, ja ne syntyvät mahdollisimman automaattisesti ilman paperia. Digitaalista taloushallintoa voikin hyvin luonnehtia ja kuvata myös määritelmällä automaattinen taloushallinto. (Lahti & Salminen 2014, 24.)

Yksi yleisimmistä digitaalisen taloushallinnon näkymismuodoista on verkkolaskutus. Verkkolasku on automaattisesti käsiteltävissä oleva sähköinen lasku, josta saadaan tietokoneen näytölle paperilaskua muistuttava kuva. Sitä ei ole missään vaiheessa tarpeellista tulostaa paperille. Tulostus paperille on kuitenkin mahdollista, jos siihen katsotaan olevan tarvetta. (Kurki 2011, 22.) Yrityksen siirtyminen verkkolaskutukseen on mahdollistanut monien aikaa vievien manuaalisten toimintojen pois jättämisen, mikä on mahdollistanut sujuvamman ja tehokkaamman laskutuksen ja arkistoinnin.

2.4 Digitaalisen taloushallinnon järjestelmämuodot

Taloushallinnon järjestelmä- ja palveluvalinnoilla on keskeinen vaikutus siihen, kuinka digitaaliseen taloushallintoon yritys tai muu organisaatio pääsee. Ohjelmistojen ja tietojärjestelmäarkkitehtuurin tulisi palvella tarkoitustaan ja tukea ennen kaikkea yrityksen strategiaa. Yrityskoosta riippumatta kaikilla yrityksillä ja organisaatioilla on käytössään jonkinlainen taloushallintojärjestelmä. (Lahti & Salminen 2014, 34-36.)

Edellä mainitut taloushallintojärjestelmät voidaan luokitella kahteen pääryhmään: taloushallinnon erillisjärjestelmiin ja kokonaisvaltaisiin integroituihin ERP-järjestelmiin, jotka sisältävät yleensä myös taloushallinnon moduulit (Lahti & Salminen 2014, 36). Tässä kappaleessa käsitellään pääasiassa taloushallinnon erillisjärjestelmiä ja ERP-järjestelmiä käsitellään laajemmin kappaleessa 2.5.

Oikeanlaisen järjestelmän valinta yrityksen omien tarpeiden mukaan on tärkeää. Valintaan vaikuttavat, miten hyvin yrityksen toiminnalliset tarpeet ja eri vaihtoehtoiset ratkaisut kohtaavat. Ohjelmistovalintaan tyypillisesti vaikuttaa järjestelmässä käytetty teknologia, mahdolliset toimittajat, järjestelmien kokonaiskustannukset, alkuinvestointi, järjestelmän joustavuus, ylläpito ja kehitys sekä käytettävyyys loppukäyttäjillä. (Lahti & Salminen 2014, 35.) Yritys joutuu puntaroimaan omalla kohdallaan, mikä on juuri sillä hetkellä yritykselle tarpeellisin ja paras vaihtoehto. Yrityksmaailma muuttuu nykyään nopeasti ja muutoksia voi tapahtua lyhyelläkin aikavälillä.

Markkinoilla on tarjolla eri taloushallintoprosesseihin lukuisia prosessikohtaisia erillisratkaisuja, niin kutsuttuja valmisohjelmistoja. Tyypillisesti nämä valmisohjelmistot ovat hyvin standardeja ja niistä löytyy varsin kattavat ominaisuudet ja toiminnallisuudet käyttötarkoituksen mukaiseen prosessiin. (Lahti & Salminen 2014, 41.) Tämä mahdollistaa sen, että pienemmätkin yritykset voivat hyödyntää valmisohjelmistoja toiminnassaan.

Valmisohjelmistoille löytyy omat markkinansa Suomessa. Taloushallinnon ohjelmistotoimittajista osa on erikoistunut johonkin suppeaan osajärjestelmään. Erikoistumisesta on hyötyä, koska silloin osajärjestelmän ominaisuuksiin saadaan työtä helpottavia toimintoja (Mäkinen 2002, 86). Valmisohjelmistoilla on omat toimittajansa muun muassa kirjanpitoja maksuliikenneohjelmistoissa, ostolaskujen sähköisen käsittelyn sovelluksissa, matka- ja kululaskusovelluksissa, konserni- ja johdon raportointijärjestelmissä, palkka- ja HR-ohjelmistoissa sekä rahoituksen ja kassasuunnittelun ohjelmistoissa (Lahti & Salminen 2014, 41). Edeltä näkyy, että yrityksen on mahdollista suunnitella ja integroida erilaisia valmisohjelmistoja eri toimintansa osa-alueisiin laajasti. Yritys voi ottaa käyttöön vain vaikka valmisohjelmiston, joka käsittelee sähköisesti ostolaskuja. Vaihtoehtoisesti yritys voi ostaa valmisohjelmistoja, jotka kattavat yrityksen koko taloushallinnon ja sen kaikki osa-alueet.

2.5 ERP-järjestelmät

Yrityksillä on mahdollisuus hankkia erilaisia digitaalisen taloushallinnon järjestelmämuotoja parantaakseen yrityksensä toimintaa. Yksi näistä järjestelmämuodoista on ERP-järjestelmät. Lyhenne ERP tulee sanasta *Enterprise Resource Planning*. Suomenkielessä sanoille on vakiintunut käännös toiminnanohjaus. Teknisesti ERP-järjestelmä koostuu toisiinsa integroiduista modulaarisista sovelluksista, jotka käyttävät samaa keskitettyä tietokantaa. (Lahti & Salminen 2014, 40.) ERP-järjestelmä määritellään tyypillisesti seuraavasti: ohjelmisto, joka integroi yrityksen kaikki tietovirrat, jotka liittyvät talouteen, henkilöstöhallintoon, asiakkasiin ja jalostusketjuun. ERP-järjestelmissä on yksi tietokanta, johon tiedot syö-

tetään yhden kerran. (Granlund 2004, 32.) Tämän seurauksena virhemahdollisuudet ja viivästykset vähenevät, kun tieto on reaaliajassa muuttuvaa, mutta korostaa myös tiedon oikeellisuutta, kun sitä syötetään.

ERP-järjestelmällä voidaan lisätä yrityksen tehokkuutta toiminnallisesti ja taloudellisesti. ERP-järjestelmissä tiedot eri toimintojen välillä voidaan tallentaa yhteen ja samaan paikkaan, jolloin saadaan reaaliaikaista tietoa, joka palvelee useita yrityksen osastoja samanaikaisesti. (Klinge, 2017.) Reaaliaikaisen tiedon saaminen auttaa siirtämään tietoa yrityksen eri osastojen välillä ajantasaisesti ja vaivattomasti. ERP-järjestelmät myös vähentävät ennen manuaalista työtä vaativia toimintoja, joten tämän seurauksena yritykselle vapautuu resursseja ennen manuaalista työtä vaativista töistä muihin työtehtäviin.

ERP-järjestelmistä puhuttaessa esille nousee myös integrointi yrityksen mahdollisiin muihin tietojärjestelmiin. Joissakin ERP-järjestelmissä on kankeat taloushallinnon toiminnallisuudet mutta erinomaiset myynnin ja asiakkuushallinnan toiminnallisuudet. Usein ERP-järjestelmiin integroidaankin muita taloushallinnon erillissovelluksia. Hyvin tyypillisesti näitä ovat muun muassa raportoinnin ja palkkahallinnon osasovellukset. (Lahti & Salminen 2014, 41.) Tämän seurauksena tiedon hallinta ja käsittely helpottuvat entisestään ja tieto on saatavilla myös paikasta tai ajasta riippumatta. Tämä on mahdollistanut myös ERP-järjestelmien mahdollistamisen pk-yritysten liiketoiminnan tukena.

2.6 Digitaalisen taloushallinnon järjestelmien käyttö

Yrityksen hankkiessa digitaalisen taloushallinnon järjestelmää täytyy sen miettiä tarkkaan, minkälaisen järjestelmän yritys haluaa ja mitä yritys haluaa järjestelmältä. Markkinoilla on tarjolla pienempiä valmisohjelmista, jotka on suunnattu pk-yritysten toiminnan tukemiseksi. Tarjolla on myös suurempia ERP-järjestelmiä, jotka on suunnattu suuryrityksille. Tämän päätöksen taustalla vaikuttavat tietenkin kaikki valintakriteerit, kuten esimerkiksi järjestelmän hinta, teknologia ja käyttäjäystävällisyys. Useimmiten yritysten valitsema kokonaisratkaisut ovat jonkinlaisia välimuoto- tai yhdistelmäratkaisuja (Lahti & Salminen 2014, 43). Yleensä

taloushallinnon prosessisovellukset on integroitu ERP-järjestelmään, jota käytetään yrityksen ydinliiketoimintaprosesseihin.

Yhtenä vaihtoehtona, kun yritys miettii oikeanlaista järjestelmää omiin tarpeisiinsa, ovat viime vuosina nousseet erilaiset pilvipalvelut. Pilvipalveluja ovat etenkin suosittuja pienten- ja keskisuurten yritysten keskuudessa. Pilvipalvelussa asiakas käyttää tarvitsemiaan sovelluksia internetin välityksellä. Palveluntarjoaja tarjoaa samaa keskitetysti ylläpidettyä sovellusta useille asiakkaille ja on vastuussa sovellusten toiminnasta, päivityksistä ja kehityksestä. (Lahti & Salminen 2014, 46.) Pilvipalvelut ovat yleensä myös hinnaltaan halvempia asiakkaan kannalta kuin monet muut vaihtoehdot markkinoilla. Tutkimusten mukaan pilvivaihtoehto on osoittautunut monissa tapauksissa kokonaiskustannuksiltaan jopa 50-80 prosenttia edullisemmaksi tavaksi hankkia tarvittavat sovellukset kuin perinteisesti itselle ostettuna ja asennettuna lisenssivaihtoehtona. (Lahti & Salminen 2014, 46.) Pilvipalvelujen alhainen hinta käyttöönoton osalta tekevät niistä houkuttelevan vaihtoehdon yritykselle. Monet yritykset myyvät omia digitaalisen taloushallinnon pilvipalveluina toimivia taloushallinnon ohjelmistoja potentiaalisille asiakkailleen.

3 Digitaalinen taloushallinto osana liiketoiminnan kehittämistä

Tässä luvussa käsitellään taloushallinnon osuutta osana liiketoimintaa ja miten taloushallinto kehittää liiketoimintaa. Yrityksillä on nykypäivänä monia eri keinoja hyödyntää digitaalista taloushallintoa toimintansa tukena ja monet pk-yritykset hyödyntävät lisääntyvissä määrin sitä toiminnassaan.

3.1 Digitaalisen taloushallinnon kehittyminen

Digitaalisessa taloushallinnossa on keskitytty edellisinä vuosina suurelta osin tietovirtojen digitalisointiin organisaatioiden ja järjestelmien välillä. Tällä hetkellä suuri osa tietovirroista kulkee jo digitaalisessa muodossa ja tulevana vuosina on aika mitata ulos digitalisoitumisen suurimmat hyödyt eli hyödyntää digitaalista dataa talousprosessien ja raportoinnin automatisoimiseksi. Automatisaatio mahdollistaa sen, että järjestelmä pystyy itse tekemään toimintoja ja tuottaa raportteja, johon aikaisemmin tarvittiin työntekijöitä. Henkilöresurssien tehtäväksi jääkin jatkossa säännösten luominen ja poikkeustapauksien käsittely, mutta ei enää perustransaktioiden käsittely. (Lahti & Salminen 2014, 27-28.)

Keinoäly ja robotiikka ovat jo käytössä suuremmissa taloushallinnon alan yrityksissä. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus eli Palkeet on käyttänyt ohjelmistorobotiikkaa omissa prosesseissaan jo vuodesta 2017 ja kehittänyt kertyneen osaamisen pohjalta RPA-käyttöönottopalvelua muille valtionhallinnon virastoille tarjottavaksi. Palkeet testasivat omaa ohjelmistorobotiikkaan liittyvää palveluntarjontaansa. Valtionkonttorin kokeilussa Palkeet tarjosi tukea kohteiden määrittelyyn, toteutukseen ja ylläpitoon. (Palkeet 2018.)

3.2 Digitaalisen taloushallinnon rooli yrityksissä

Digitaalisen taloushallinnon rooli on kasvamassa koko ajan yrityksissä. Monet yritykset ovat siirtyneet sähköisestä taloushallinnosta digitaalisen taloushallinnon käyttäjiksi. Opinnäytetyön osana tehdystä kyselytutkimuksesta kävi myös tämä ilmi. Selvästi suurin osa yrityksistä hyödyntää sähköisen tai digitaalisen taloushallinnon palveluja ja järjestelmiä osana liiketalouttaan.

Lahti ja Salminen kuvaavat digitaalisen taloushallinnon roolia yrityksissä Suomessa hyvin: Suurimmalla osalla ellei lähes kaikilla Suomen TOP 500 -yrityksistä on käytössä ostolaskujen sähköinen käsittely -ja kierrätystoiminnallisuus (Lahti & Salminen 2014, 30). Monet suuremmista yrityksistä ovat siirtyneet käyttämään

digitaalisen taloushallinnon järjestelmiä jo osana liiketoimintaansa. Lahti ja Salminen esittävät syitä, miksi tilanne on tämä. Esteinä nopeammalle kehitykselle ovat olleet muun muassa pula sopivista taloushallintojärjestelmistä. (Lahti & Salminen 2014, 30.) Monille etenkin pk-yrityksistä on voinut olla hankalaa löytää yritykselle sopivaa digitaalisen taloushallinnon järjestelmää. Tämä oli myös yhtenä tutkimuskohteena kyselytutkimuksessa.

3.3 Taloushallinnon yritysten liiketoiminnan kehittyminen

Digitaalinen taloushallinto tarjoaa monia erilaisia hyötyjä yrityksen liiketoiminnan kehittämisen osalta. Lahti ja Salminen esittävät, että organisaatiot, jotka ovat siirtyneet digitaaliseen taloushallintoon, ovat saavuttaneet tyypillisesti 30-50 prosentin tehokkuuden parannuksen taloushallinnossaan. Laskelmissa on arvioitu koko prosessi sisältäen taloushallinto-osaston resurssien lisäksi muut yrityksen työntekijät, jotka osallistuvat prosessiin. (Lahti & Salminen 2014, 32.)

Digitaalinen taloushallinto mahdollistaa yrityksen liiketoiminnan kehittämisen tehokkaampaan suuntaan. Automatisointi tarjoaa mahdollisuuden monien, ennen paljon aikaa vievien, työtehtävien nopeuttamisen ja suoraviivaistamisen, joka täten avaa mahdollisuuden kohdistaa ylijääviä resursseja muihin liiketoiminnan kohteisiin. Käytännössä nopeammat prosessit näkyvät kaikkialla. Työn automatisointi esimerkiksi pääkirjanpidon jaksoituksissa ja täsmäyksissä nopeuttaa kirjanpidon valmistumista ja raportointia. (Lahti & Salminen 2014, 33.)

Digitaalisuus muuttaa myös toimenkuvia ja työtehtäviä sekä asettaa taloushallinnon työntekijöille uusia osaamisvaatimuksia. Perinteisesti talletusta vaatineet työt muuttuvat enemmän prosessinohjaukseksi sekä kontrolloinniksi. (Lahti & Salminen 2014, 31.) Tämä työnkuvan muuttuminen luo uusia työpaikkoja ihmisille, jotka hallitsevat digitaalisten ohjelmistojen käytön. Työmarkkinoilla on jo nyt pula henkilöistä, jotka osaavat hyödyntää uusien järjestelmien ja digitaalisuuden tuomia mahdollisuuksia tehokkaasti (Lahti & Salminen 2014, 31).

4 Kyselytutkimus Joensuun alueen pk-yrityksille

Opinnäytetyöni toiminnallisen osuus toteutettiin kyselytutkimuksen avulla. Kyselytutkimuksen oli tarkoitus kartoittaa digitaalisen taloushallinnon tilannetta pk-yrityksissä Joensuun alueella nykyään. Kysely toteutettiin yrityksille Webropol-kyselynä joulukuussa 2018 ja sen tavoitteet sekä tutkimusmenetelmät on esitelty tarkemmin tässä luvussa.

4.1 Kyselytutkimuksen tavoitteet

Kyselytutkimuksen päätavoitteena on antaa ajankohtaista tietoa Joensuun alueen pk-yritysten digitaalisen taloushallinnon hyödyntämisen tilasta. Tavoitteena on selvittää, miten digitaalinen taloushallinto näkyy yrityksen toiminnassa ja liiketoiminnassa. Kyselytutkimuksen alustavana hypoteesinä oli se, että digitaalinen taloushallinto on käytössä vain pienessä määrässä pk-yrityksiä Joensuun alueella.

Kyselytutkimuksen kyselylomaketta suunnitellessa tavoitteenani oli tehdä selkeä sekä ytimekäs kysely, joka ei olisi liian lyhyt eikä liian pitkä, jotta vastaajat jaksaisivat vastata kyselyyn. Kyselytutkimuksen suunnittelua ja toteutusta käsitellään tarkemmin luvuissa 4.3 ja 4.4.

4.2 Kyselytutkimuksen tutkimusmenetelmät

Viime vuosina ovat internetin kautta tehtävät kyselyt yleistyneet nopeasti. Ne soveltuvat kuitenkin vain sellaisten perusjoukkojen tutkimiseen, joissa jokaisella jäsenellä on mahdollisuus internetin käyttöön. (Heikkilä 2014, 17.) Kyselytutkimus on tärkeä tapa kerätä ja tarkastella tietoa muun muassa erilaisista yhteiskunnan ilmiöistä, ihmisten toiminnasta, mielipiteistä, asenteista ja arvoista (Vehkalahti 2008, 11). Tekemäni kyselytutkimus toteutettiin verkkokyselylomakkeen avulla Webropol-ohjelmaa hyödyntäen. Koin, että tämä mahdollistaisi mahdollisimman

suuren vastausten lukumäärän. Tutkimusmenetelmänä toimi määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus.

4.3 Kyselytutkimuksen suunnittelu

Kyselytutkimuksen suunnittelussa panostettiin siihen, että siitä tulisi mahdollisimman onnistunut. Oletuksena ei ollut, että prosessi olisi ollut helppo ja mutkaton. Internetlomakkeiden teko vaatii asiantuntemusta ja tutkimuksen onnistuminen riippuu hyvin paljon kyselyn teknisestä toteutuksesta. Kyselyn kohdentaminen tutkimuksen kohderyhmälle on usein ongelmallista. On ratkaistava, miten tutkitavalle saadaan tieto tutkimuksesta ja miten mahdollisimman hyvin estetään otokseen kuulumattomien henkilöiden vastaaminen. (Heikkilä 2014, 17.)

Ongelma tiedostettiin sen suhteen, että miten kyselytutkimus saataisiin vastaajien käsiin, jotka osaisivat vastata kyselyyn yrityksen digitaalisesta taloushallinnosta. Tämän ongelman ratkaisemiseksi sain apua Pohjois-Karjalan Yrittäjien, toimitusjohtaja Merja Blombergilta. Kyselytutkimus lähetettiin saatekirjeineen (liite 1) hänen kauttaan Joensuun alueen pk-yrityksille. Uskon, että tämä auttoi kyselyyn saatujen vastausten lukumäärän suhteen hieman. Selatessani yleisiä yritysrekisterejä huomasin monien yritysten yhteystiedoissa infosähköposteja, ja nämä sähköpostit olisivat olleet kyselytutkimuksen kannalta epäluotettavia suurella todennäköisyydellä.

Vähentääkseni vastaajan epätietoisuutta ja lisätäkseni kyselyn yksinkertaisuutta sekä saateviesti että kyselyn kysymykset sisälsivät lyhyitä esimerkkejä kysytystä aiheesta. Tämä mahdollisesti auttoi kyselyyn vastaajaa vastamaan kysymykseen, ja täten antoi tarkempaa ja hyödyllisempää dataa analysointia varten.

Yhtenä huolenaiheena kyselyä suunnitellessa oli sen dynaamisuus ja etenkin kysymys viisi, ”Hyödyntääkö yrityksenne digitaalista taloushallintoa liiketoiminnassaan.” Kysymykseen oli vastausvaihtoehtoina ”Kyllä” tai ”Ei”. Jos yritys vastasi kysymykseen ”Kyllä”, niin siirtyi hän vastamaan seuraavalle sivulle kysymyksiin 6-12, jotka liittyivät tarkemmin siihen, miten digitaalista taloushallintoa käytetään

yrityksissä. Jos kyselyyn vastannut vastasi ”Ei”, siirtyi hän viimeiseen kysymykseen numero kolmesta ja ohitti kokonaan muut kysymykset. Tällä halusin välttää tilanteen, jossa yritys, joka ei käytä digitaalista taloushallintoa toiminnassaan olisi vastannut kysymyksiin digitaalisesta taloushallinnosta, täten vääristänyt kyselyn vastauksia ja analysoinnin luotettavuutta.

Vaikka lomake tehdään, kuinka huolellisesti, se tulee aina koehaastatella tai antaa kohdejoukon edustajille vastattavaksi. Lomakkeen testaamiseen riittää 5-10 henkeä, kunhan he pyrkivät aktiivisesti selvittämään kysymysten ja ohjeiden selkeyden ja yksiselitteisyyden, vastausvaihtoehtojen sisällöllisen toimivuuden ja lomakkeen vastaamisen raskauden sekä vastaamiseen kuluvan ajan. (Heikkilä 2014, 58.)

Varmistaakseni kysymyksen viisi dynaamisen toimivuuden tarvitsin ulkopuolisia testaaajia täyttämään kyselyn ennen sen lähettämistä yrityksille. Sain testattua tutkimuskyselyn toimivuuden kuudella ulkopuolisella testaaajalla, jotka koostuivat ystäväistäni ja sukulaisistani. Lähetin heille sähköpostin välityksellä vastausohjeet kyselyn testauksen osalta. Kolme heistä vastasi kysymykseen viisi ”Kyllä” ja täyttivät kyselyn loppuun asti. Toiset kolme vastasivat samaan kysymykseen ”Ei” ja he siirtyivät viimeiseen kysymykseen. Testaus osoitti, että kysymys toimi, niin kuin oli tarkoitus ja ongelmia ei ilmennyt.

4.4 Kyselytutkimuksen toteutus

Kyselytutkimus lähetettiin yrityksille 4.12.2018. Kysely oli auki kaksi viikkoa ja, ensimmäisen viikon jälkeen lähetettiin muistutusviesti yrityksille 12.12.2018 (Liite 2). Kyselytutkimus suoritettiin anonyymina eli siitä ei käy ilmi vastaajien identiteettiä. Lopullinen kyselyyn vastanneiden yritysten määrä oli 37. Vastausprosenttia en pysty laskemaan, koska tarkkaa lukua yrityksistä, joille kyselytutkimus lähetettiin en saanut.

Kyselytutkimus koostui yhdeksästä suljetusta kysymyksestä, kolmesta avoimesta kysymyksestä sekä yhdestä sekamuotoisesta kysymyksestä. Lopullinen kysymysten määrä oli 13. Kysely oli jaettu kolmeen osaan: 1. yrityksen perustiedot, 2.

digitaalinen taloushallinto yrityksessä, 3. syyt hankkia tai olla hankkimatta digitaalista taloushallinnon järjestelmää.

Tavoitteena saada kyselystä mahdollisimman selkeä, yksinkertainen, ytimekäs ja toimiva. Tavoitteena oli välttää liian monia avoimia kysymyksiä, koska niiden käsittely on hankalaa analysointivaiheessa. Tästä hyvänä esimerkkinä on kysymys neljä, joka kysyy yrityksen toimialaa. Tähän kysymykseen saatuja vastauksia on vaikea lähteä luokittelemaan, koska vastaajien toimialat olivat monelta eri aloilta.

Kyselyn lähdettyä yrityksille ilmeni ongelmakohtia, joita en ollut huomannut ottaa huomioon suunnittelu ja testausvaiheessa. Kysymys yhdeksän oli ongelmallinen, *”Mitä seuraavista yleisimmistä taloushallinnon palveluista yrityksenne on ulkoistanut?”* ja vastausvaihtoehtoina oli yleisimpiä ulkoistettuja taloushallinnon palveluja yrityksissä. Yhden vastaajan kohdalla kysymys ei ollut kuitenkaan validi, koska he eivät olleet ulkoistaneet taloushallinnon palvelujaan, joten koko kysymyksen validius täytyy kyseenalaistaa. Tämän olisi voinut estää lisäämällä vaihtoehto ”Yrityksemme ei ole ulkoistanut taloushallinnon palveluja” kysymykseen tai poistamalla kysymyksen pakollisuuden.

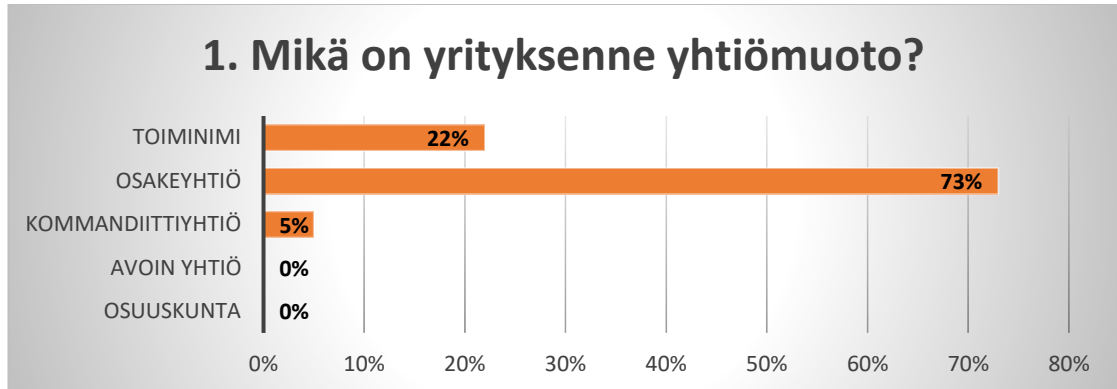
5 Kyselytutkimuksen tulokset ja analysointi

Tässä kappaleessa käsitellään kyselytutkimusta, joka tehtiin Joensuun alueen pk-yrityksille. Kappaleessa 5.1 on eritelty kyselytutkimuksen tuloksia ja kappaleessa 5.2 on analysoitu saatuja kyselytutkimuksen tuloksia.

5.1 Kyselytutkimuksen tulokset

Tässä luvussa esitellään kyselytutkimuksen tulokset kysymyksittäin ja seuraavassa luvussa 5.2 esitellään analysointia kyselytutkimuksen tulosten pohjalta. Lopullinen kyselyyn vastanneiden yritysten määrä oli 37.

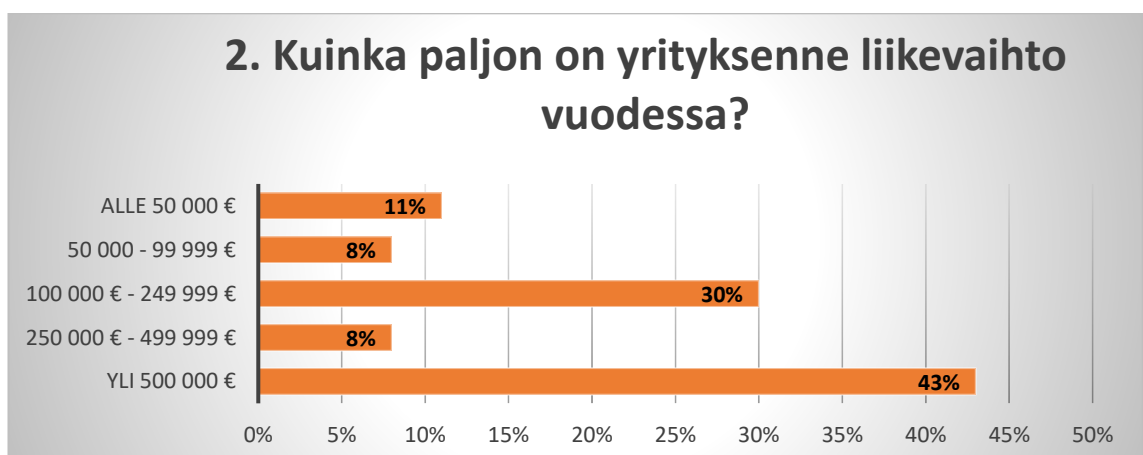
Kuviossa 1 esitetään kysymyksen yksi, ”*Mikä on yrityksenne yhtiömuoto?*”, saadut vastaukset. Kyseessä on suljettu kysymys. Vastanneista yrityksistä 22 % (8 kpl) olivat toiminimiä, 73 % (27 kpl) osakeyhtiöitä ja 5 % (2 kpl) kommandiittiyhtiöitä.

Kuvio 1. Yritysten yhtiömuodot (n=37).

Kuviossa 2 esitetään kysymyksen kaksi, ”*Kuinka paljon yrityksenne liikevaihto on vuodessa?*”, saadut vastaukset. Kyseessä on suljettu kysymys.

Vastanneista yrityksistä 11 % (4 kpl) liikevaihto oli alle 50 000 €, 8 % (3 kpl) liikevaihto oli 50 000 – 99 999 €, 30 % (11 kpl) liikevaihto oli 100 000 – 249 999 €, 8 % (3 kpl) liikevaihto oli 250 000 – 499 999 € ja 43 % (16 kpl) liikevaihto oli yli 500 000 €.

Kuvio 2. Yritysten liikevaihto vuodessa (n=37).

Kuviossa 3 esitetään kysymyksen kolme, ”*Kuinka monta työntekijää työskentelee yrityksessänne?*”, saadut vastaukset. Kyseessä on suljettu kysymys.

Vastanneista yrityksistä alle viisi työntekijää työskenteli 48 % (18 kpl) yrityksistä, 5-9 työntekijää 11 % (4 kpl), 10-19 työntekijää myös 11 % (4 kpl), 20-49 työntekijää 19 % (7 kpl), 50-99 työntekijää 3 % (1 kpl), 100-249 työntekijää myös 3 % (1 kpl) ja yli 250 työntekijää 5 % (2 kpl).

Kuvio 3. Työntekijöiden määrä yrityksessä (n=37).

Alla on esitetty kysymyksen neljä, ”*Yrityksenne toimiala?*”, saadut vastaukset. Kyseessä on avoin kysymys. Alla on lueteltu saadut vastaukset (n=37):

- rakennusala
- sosiaali- ja terveysala
- huvi- ja virkistystoiminta
- teollisuus, investointikoneiden rakennus
- röntgensäteily suojaus
- maarakennus/Autokauppa
- tilitoimisto
- monitoimiala
- it- ohjelmistot
- apteekki
- vaatteiden ja kankaiden myynti

- apteekki
- konsultointi
- johdon konsultointi
- tarkastustoiminta
- vähittäiskauppa
- palvelut
- rakentaminen
- huvi- ja teemapuistojen toiminta
- kauppa
- mainosala
- rengasliike
- koneiden korjaus
- maanrakentaminen
- puutarha-ala
- talonrakennus
- palvelut yrityksille
- kuljetus.
- Vakuutusasiamiesten ja -välittäjien toiminta
- kaupallinen palveluala, ict
- Liikkeenjohdon konsultointi
- valokuvauspalvelut
- linja-autoliikennöinti
- toimistotekniikka / it
- teollisuuden sähkö- ja automaattisuunnittelu ja sähkö- ja automaattiasennus
- kotityöpalvelut, siivous-, avustus- yms.
- muut terveyspalvelut.

Kuviossa 4 esitetään kysymyksen viisi, *”Hyödyntääkö yrityksenne digitaalista taloushallintoa liiketoiminnassaan?”*, saadut vastaukset. Kyseessä on suljettu kysymys. Jos vastaaja vastaa *”Kyllä”*, niin hän siirtyy vastaamaan kysymyksiin 6-12, jotka käsittelevät digitaalista taloushallintoa tarkemmin. Jos vastaaja vastaa *”Ei”*, hän siirtyy suoraan viimeiseen kysymykseen 13.

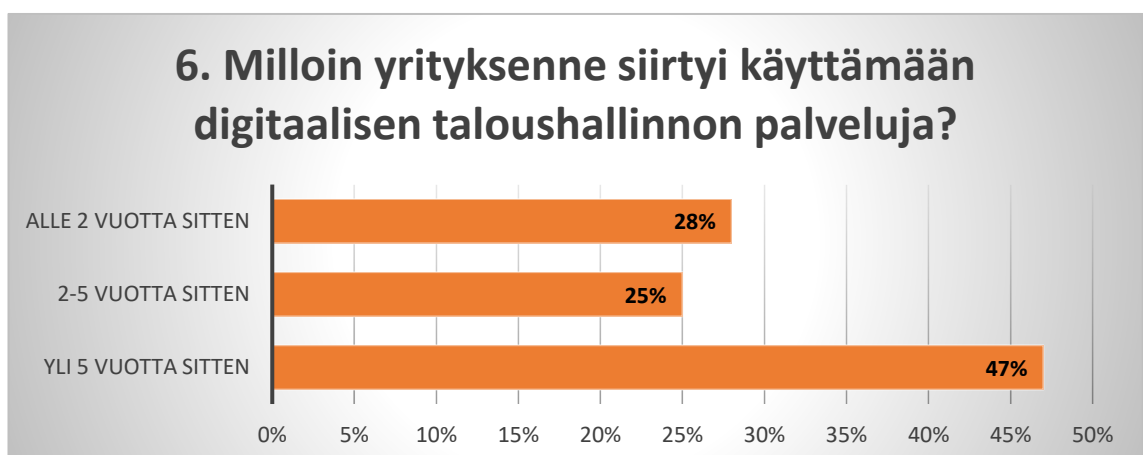
Vastanneista yrityksistä 86 % (32 kpl) hyödyntää liiketoiminnassaan digitaalista taloushallintoa. Vastaavasti 14 % (5 kpl) ei hyödynnä digitaalista taloushallintoa liiketoiminnassaan.

Kuvio 4. Digitaalisen taloushallinnon hyödyntäminen liiketoiminnassa (n=37).

Kuviossa 5 esitetään kysymyksen kuusi, *"Milloin yrityksenne siirtyi käyttämään digitaalisen taloushallinnon palveluja?"*, saadut vastaukset. Kyseessä on suljettu kysymys.

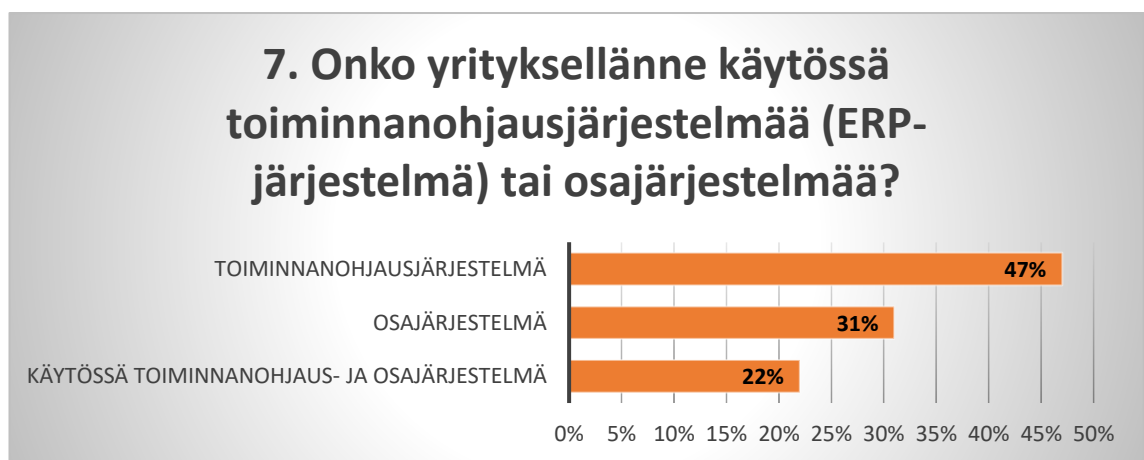
Vastanneista yrityksistä digitaalista taloushallintoa siirtyivät käyttämään 28 % (9 kpl) alle 2 vuotta sitten, 25 % (8 kpl) 2-5 vuotta sitten ja 47 % (15 kpl) yli 5 vuotta sitten.

Kuvio 5. Milloin yritykset siirtyivät käyttämään digitaalisia taloushallinnon palveluja (n=32).

Kuviossa 6 esitetään kysymyksen seitsemän, ”Onko yrityksellänne käytössä toiminnanohjausjärjestelmää (ERP-järjestelmä) tai osajärjestelmää?”, saadut vastaukset. Kyseessä on suljettu kysymys.

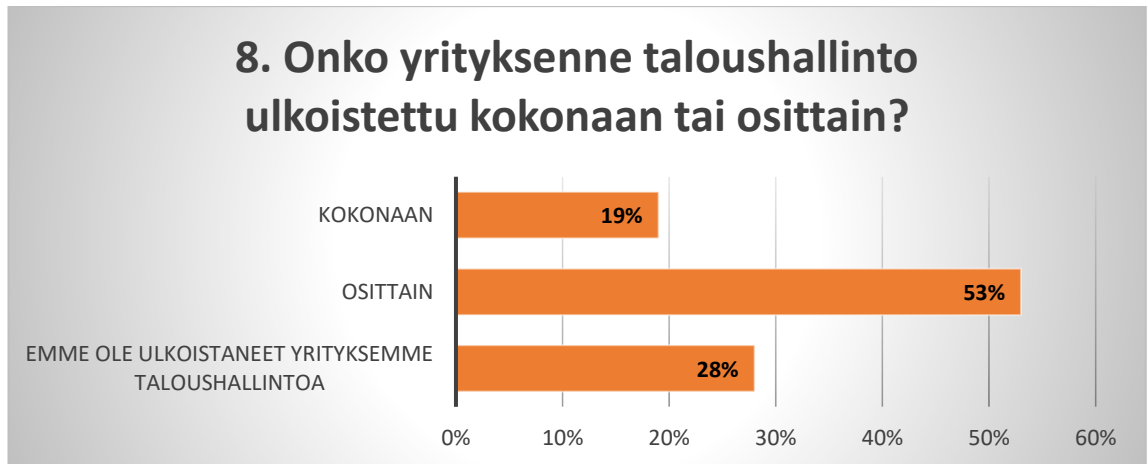
Vastanneista yrityksistä 47 % (15 kpl) käytti toiminnanohjausjärjestelmää, 31 % (10 kpl) käytti osajärjestelmää ja 22 % (7 kpl) käytti sekä toiminnanohjaus- että osajärjestelmää.

Kuvio 6. Digitaalisen taloushallinnon järjestelmien käyttö yrityksissä (n=32).

Kuviossa 7 esitetään kysymyksen kahdeksan, ”Onko yrityksenne taloushallinto ulkoistettu kokonaan tai osittain?”, saadut vastaukset. Kyseessä on suljettu kysymys.

Vastanneista yrityksistä 19 % (6 kpl) olivat ulkoistaneet taloushallintonsa kokonaan, 53 % (17 kpl) olivat ulkoistaneet yrityksensä taloushallintonsa osittain ja 28 % (9 kpl) eivät olleet ulkoistaneet yrityksensä taloushallintoa.

Kuvio 7. Yritysten taloushallinnon ulkoistaminen (n=32).

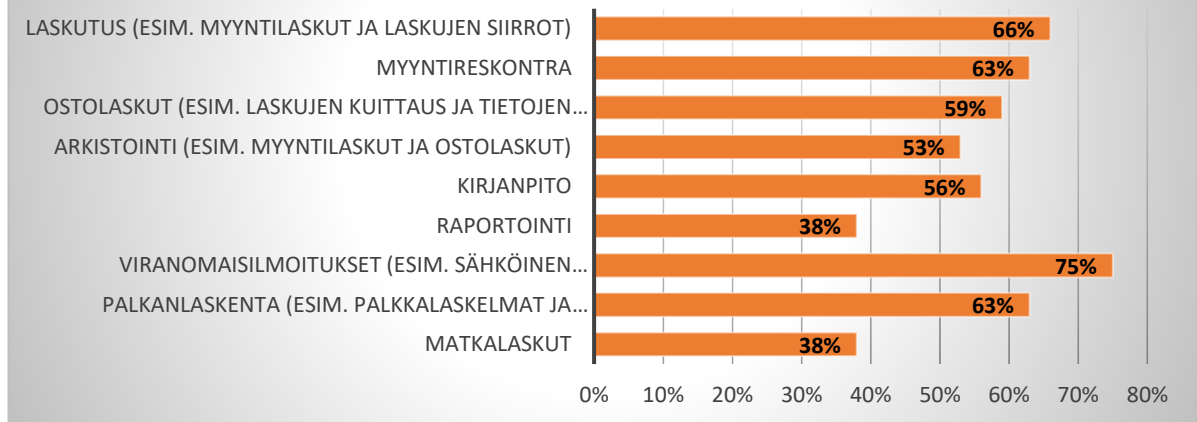
Kuviossa 8 esitetään kysymyksen yhdeksän, *"Mitä seuraavista yleisimmistä taloushallinnon palveluista yrityksenne on ulkoistanut?"*, saadut vastaukset. Kyseessä on suljettu kysymys.

Kuvio 8. Yleisimmin ulkoistetut taloushallinnon palvelut (n=32).

Kuviossa 9 esitetään kysymyksen 10, *"Onko seuraavia taloushallinnon toimintoja automatisoitu yrityksessänne?"*, saadut vastaukset. Kyseessä on suljettu kysymys.

10. Onko seuraavia taloushallinnon toimintoja automatisoitu yrityksessänne?

Kuvio 9. Automatisoidut taloushallinnon toiminnot yrityksessä (n=32).

Kuviossa 10 esitetään kysymyksen yksitoista, ”Oletteko kokeneet digitaalisesta taloushallinnosta hyötyä seuraavilla osa-alueilla?”, saadut vastaukset. Kyseessä on sekamuotoinen kysymys. Kysymyksen vastausasteikko on seuraavanlainen: En pysty arvioimaan, 1 = eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä ja 4 = täysin samaa mieltä.

	En pysty arvioimaan	1	2	3	4	Yhteensä
Mahdollistaa tehtävien hoitamisen ajasta ja paikasta riippumatta	1	0	4	6	21	32
Vähentää rutiinityön määrää	0	1	4	14	13	32
Nopeuttaa osto- ja myyntilaskujen käsittelyä	1	0	0	12	19	32
Vähentää virheiden määrää	0	1	6	13	12	32
Parantaa yrityksen raportoinnin laatua	1	0	3	11	17	32
Auttaa päätöksenteon tukena	3	1	5	10	13	32
Alentaa kustannuksia	1	3	11	9	8	32
Jokin muu, mikä?	27	1	1	1	2	32
Yhteensä	34	7	34	76	105	256

Kuvio 10. Digitaalisen taloushallinnon koetut hyödyt (n=32).

Alla on esitetty kysymyksen kaksitoista, ”*Mitä kehittämisenkohteita digitaalisessa taloushallinnon järjestelmässä mielestänne on?*”, saadut vastaukset. Kyseessä on avoin kysymys. Alla on lueteltu yrityksiltä saatuja vastauksia:

- ohjelman sisältävien ominaisuuksien esille tuonti ohjelmistotalon puolesta voisi olla aktiivisempaa
- kasvokkain keskustelua toivoisin kuitenkin...
- en osaa sanoa
- prosesseja voisi (pitäisi) saada vieläkin yksinkertaisemmiksi.
- ostolaskujen käsittely, kirjanpito, kassatoiminnot. lähiaikoina työntekijöiden tuntienkeruujärjestelmä otetaan käyttöön.
- kansainvälisessä toiminnassa hankaluuksia tuo maakohtaisten järjestelmien asetukset
- toimii tällä hetkellä erittäin hyvin (netvisor).
- käytössä netvisor, joka toimii kiitettävästi
- pankkitoiminnot
- toimimaan yksinkertaisemmin
- maalaiselle helppo kielisemmäksi.
- ostoreskontran automatisointi
- kustannuspaikkalaskennan tehostaminen on työn alla.
- omassa organisaatiossamme ainakin kulunvalvonta ohjelmasta työtunnit palkanlaskentaan
- automaation lisääminen järjestelmissä
- kokonaisuus kallista
- ei poista käyttäjän mahdollisesti tekemiä virheitä

Viimeisenä kysymyksenä oli ”*Mikä on saanut tai saisi yrityksenne hankkimaan digitaalisen taloushallinnon järjestelmän?*”. Kysymys oli avoin ja halusin pyrkiä muotoilemaan sen siten, että myös he, jotka vastasivat kielteisesti kysymykseen viisi digitaalisen taloushallinnon käyttämisestä, pystyisivät myös vastaamaan tähän kysymykseen. Alla on lueteltu yrityksiltä saatuja vastauksia:

- asiakkaiden vaatimuksesta sähköiset laskut sai alunperin hankkimaan. toki myös oman työn vähentäminen sähköistämällä toimintoja oli tärkeä pointti.
- kirjanpitäjän suositus sekä asioiden hoitaminen digisti on järkevämpää kuin pyöritellä papereita.
- laiskuus ja ajan puute
- käsiteltävien tapahtumien määrä ja yrityksen sisäisen laskennan vaatimukset
- työn sujuvuus
- helpottaa työskentelyä, asiakkaat vaativat esim. sähköisen laskun saatavuutta. kustannusten vähentämiseksi ja toimintojen helpottamiseksi on ollut järkevää digitalisoida. raportointi paranee
- emoyhtiön määräys
- kustannusetu manuaaliseen järjestelmään verrattuna.
- helpottaisi kirjanpitoa
- taloushallinnollisten töiden helpottaminen, jää aikaa ydintyölle.
- digitaalinen palvelu mahdollistaa laajan ulkoistuksia ja lähes reaaliaikaisen seurannan. yritys pystyy keskittymään pääliiketoimintaansa, kun digitaaliset palvelut vähentävät taloushallinnon kuormaa
- haluamme pysyä kehityksessä mukana ja saada hyötyä digitalisoinnista.
- taloushallinnon nopeutuminen
- ajantasaisuus ja ajasta sekä paikasta riippumattomuus
- aikaisemmin käytin digitaalista taloushallintoa, kun yrityksen toiminta oli huomattavasti laajempaa. digitaalisen talousahllinnon peruskustannusten pitäisi laskea merkittävästi, että palaisin siihen.
- toiminta hyvin alussa. nämä asiat eivät ole olleet vielä ajankohtaisia.
- pääsi papereista ja kuiteista eroon. raportit viranomaisille.
- tehokkuus ajankäytöllisesti, kustannusten säästö, helppous
- ei mikään, kun yritys on pieni ja pystyn itse tekemään kaiken kustannus-
tehokkaasti.
- joustavuus ja asioiden ajantasaisuus

5.2 Kyselytutkimuksen tulosten analysointi

Vaikkakin kyselytutkimus sai vähemmän vastauksia (37 kpl) kuin olin toivonut, niin kysely tarjoaa kuitenkin paljon mielenkiintoista dataa digitaalisen taloushallinnon osuudesta Joensuun alueen pk-yritysten osalta. Kyselytutkimus toi esille, miten digitaalista taloushallintoa pk-yritykset hyödyntävät nykyään.

Suurin osa kyselyyn vastanneista yrityksistä, olivat selkeästi osakeyhtiöitä (73 %= 27 kpl). Seuraavaksi eniten oli toiminimiä (22 %= 8 kpl). Vähiten oli kommandiittiyhtiöitä (5 %= 2 kpl). Kyselyyn ei vastannut yhtään avointa yhtiötä tai osuuskuntaa. Yritä.fi sivuston julkaiseman artikkelin mukaan yrityksiä perustetaan vuosittain n. 30 000 ja ne jakautuvat yritysmuodoiltaan seuraavasti: toiminimi 49 %, osakeyhtiö 42 %, kommandiittiyhtiö 3 %, avoin yhtiö 2 % ja osuuskunta 1 %. (Yritä.fi, 2019.) Kyselyssä osakeyhtiöt muodostivat selkeästi suurimman joukon vastaajista. Tämä voidaan selittää mahdollisesti Pohjois-Karjalan Yrittäjien jäsenien perusteella. Monet jäsenistä ovat osakeyhtiöitä. Tämä näkyy selvästi myös, kun katsotaan Suomen Yrittäjien yrityshakua Joensuun kohdalta.

Kyselystä saamien tietojen mukaan selkeästi suurimman osan yrityksistä liikevaihto oli yli 500 000€ (43 %= 16 kpl) vuodessa. Seuraavaksi suurin liikevaihto oli 100 000- 249 999€ välillä (30 %= 11 kpl). Nämä muodostavat yli 50 % vastanneista yrityksistä lukumäärällisesti.

Työntekijämääriä katsoessa huomataan, että selkeästi suurin osuus kyselyyn vastanneista yrityksistä olivat alle viiden hengen yrityksiä (48 %= 18 kpl). Nämä sekä alle yhdeksän hengen yritykset (11 %= 4 kpl) luokitellaan mikroyrityksiksi. Seuraavaksi suurin osuus oli 20-49 työntekijän yrityksiä (19 %= 7 kpl) nämä yritykset luokitellaan pienyrityksiksi. 5 % yrityksistä olivat merkanneet työntekijöiden määräksi yli 250 (5 %= 2 kpl), joten nämä yritykset luokiteltaisiin suuryrityksiksi ja täten eivät kuulu kyselytutkimuksen piiriin, joka tutkii pk-yritysten saralta digitaalisen taloushallinnon toteutumista.

Yritysten toimialojen suhteen yleisin toimiala oli rakennusala. Yhteensä rakennusalan toimijoita oli kuusi kappaletta. Konsultoinnin palveluita tarjosi yhteensä kolme kappaletta ja apteekkeja oli kaksi kappaletta. Muuten toimialoja oli laidasta

laitaan aina huvi- ja teemapuistotoiminnasta röntgensäteilyn suojaukseen. Toimialalla ei ollut kyselyn kannalta suurta merkitystä vaan se kuului perustietoihin, joita yrityksiltä kysyttiin.

Vastanneista yrityksistä 32 kappaletta hyödynsi digitaalisen taloushallinnon palveluja liiketoiminnassaan ja 5 kappaletta ei hyödyntänyt digitaalista taloushallintoa toiminnassaan. Opinnäytetyöni yksi hypoteeseista oli, että vain pieni osa pk-yrityksistä hyödyntäisi digitaalista taloushallintoa toiminnassaan, mutta asia on selvästi toisinpäin tämän pienen otannan kohdalla. Kysyttäessä kysymyksessä 11, olivatko yritykset kokeneet hyötyä digitaalisesta taloushallinnosta eri osa-alueilla, esille nousi, että yritykset olivat samaa mieltä siitä, että hyötyä oli koettu etenkin paikasta riippumattomuudesta, osto- ja myyntilaskujen nopeammasta käsittelystä ja raportoinnin laadun parantamisessa. Monet kuitenkin olivat eri mieltä, siitä että digitaalinen taloushallinto ja sen järjestelmät eivät olisi vähentäneet yrityksen kustannuksia. Yrityksille on kuitenkin tarjolla monenlaisia digitaalisen taloushallinnon järjestelmiä nykyään ja monissa eri hintaluokissa.

Suurin osa yrityksistä olivat siirtyneet käyttämään digitaalisen taloushallinnon palveluja yli viisi vuotta sitten (47 % = 15 kpl). Loput yrityksistä olivat siirtyneet käyttämään niitä viimeisen viiden vuoden aikana. Tämä selittynee sillä, että digitaalinen taloushallinto on kehittynyt 2010-luvulla huimasti ja yhä useammalla pienemmälläkin yrityksellä on mahdollisuus hyödyntää digitaalisen taloushallinnon palveluja.

Mitä taloushallinnon järjestelmiä yrityksellä on sitten käytössään mahdollisesti? Kyselyn mukaan ylivoimaisesti suurimmalla osuudella yrityksistä oli käytössään toiminnanohjausjärjestelmä eli ERP-järjestelmä (47 % = 15 kpl). Myös 31 %:lla oli käytössään osajärjestelmä. Mielenkiintoista oli huomata, että molemmat järjestelmät, sekä ERP-järjestelmä että osajärjestelmä oli käytössä 22 % (7 kpl) yrityksistä. Osajärjestelmät ja ERP-järjestelmät mahdollistavat toistensa tukemisen hyvin.

Selkeästi suurimmassa osassa yrityksistä (53 % = 17 kpl) yrityksen taloushallinto oli ulkoistettu osittain. Kokonaan taloushallinnon oli ulkoistanut 19 % (6 kpl) yrityksistä. Kuitenkin 28 % (9kpl) yrityksistä eivät olleet ulkoistaneet yrityksen taloushallintoa. Huomattavan suuri osa yrityksistä hoiti taloushallintonsa itse.

Kysyttäessä yleisimpiä taloushallinnon palveluja, jotka yritys oli ulkoistanut kysymyksessä 9, niin selkeästi yleisimpinä esille nousivat taloushallinnon asiantuntijapalvelut (66 % = 21 kpl), tilinpäätöksen tekeminen (63 % = 20 kpl), kirjanpito (59 % = 19 kpl) ja veroilmoituksen laatiminen (59 % = 19kpl). Monet edellä mainituista ovat tärkeitä yrityksen jokapäiväisen toiminnan kannalta, joten on järkevää ja viisasta ulkoistaa ne, jos omasta yrityksestä ei ammattitaitoa löydy näihin tehtäviin.

Palveluista, joita yritykset eivät ulkoistaneet esille nousivat laskutus (9 % = 3 kpl) ja myyntireskontra (6 % = 2 kpl). Nämä ovat taas palveluita, joita monet yritykset hoitavat mielellään itse ja joihin löytyy tietotaitoa.

Kysyttäessä, mitä taloushallinnon toimintoja on automatisoitu yrityksessä, selkeästi eniten korostuivat vastauksissa erilaiset viranomaisilmoitukset (75 % = 24kpl), laskutus, johon kuuluu myyntilaskut ja laskujen siirrot (66 % = 21 kpl), myyntireskontra (63 % = 20 kpl) ja palkanlaskenta, johon kuuluvat palkkalaskelmat ja vuosi-ilmoitukset (63 % = 20 kpl). Monet edellä mainituista taloushallinnon toiminnoista ovat aikaa vieviä ja esimerkiksi palkkalaskelmien läpikäynti voi viedä arvokkaita työtunteja palkanlaskijan työajasta, jos niitä ei olisi automatisoitu.

Kysyttäessä mahdollisia kehityskohteita digitaalisen taloushallinnon järjestelmien osalta, esille nousivat etenkin prosessien saaminen yksinkertaisemmaksi, järjestelmien hinnat, kansainvälisen toiminnan hankaluudet maakohtaisten järjestelmien asetusten kanssa sekä pyyntöä sille, että ohjelmistotalo voisi tuoda ohjelman sisältäviä ominaisuuksia vielä aktiivisemmin esille. Digitaalisen taloushallinnon järjestelmiä pyritään saamaan selkeämmiksi ja käyttäjäystävällisiksi, jotta kynnys ottaa järjestelmä käyttöön ei olisi liian suuri. Hintataso voi olla myös pienemmille yrityksille liian suuri hyötyihin nähden.

Kysymykseen, mikä sai yrityksen hankkimaan tai saisi sen hankkimaan taloushallinnon järjestelmän, tuli monenlaisia mielenkiintoisia vastauksia. Yksi yrityksistä mainitsi, että kirjanpitäjä oli suositellut digitaalisen taloushallinnon järjestelmän hankkimista. Yritykset mainitsivat myös miten sisäisen laskennan vaatimukset ja asiakkaan vaatimukset, esim. sähköisen laskun saatavuuden takia johtivat digitaalisen taloushallinto järjestelmän käyttöönottoon. Yritykset mainitsivat myös positiivisena asiana asioiden ajantasaisuuden järjestelmien ansiosta sekä halun pysyä kehityksessä mukana ja saada hyötyä digitalisoinnista. Yksi vastanneista mainitsi, että yrityksen pienen koon ja kustannustehokkuuden vuoksi, jos itse tekee työt, ei ollut nähnyt tarpeelliseksi hankkia digitaalisen taloushallinnon järjestelmää. Tämä on totta monen pienen ja juuri aloittaneen yrityksen kohdalla.

6 Kyselytutkimuksen tulosten johtopäätökset

Kyselytutkimuksen tulosten perusteella voidaan väittää, että monet Joensuun alueen yrityksistä hyödyntävät digitaalista taloushallintoa liiketoiminnassaan. Monet yritykset näkivät hyötyjä digitaalisesta taloushallinnon järjestelmästä liiketoiminnalleen. Järjestelmä pystyi helpottamaan yrityksen toimintaa, ajankäyttöä ja työntekijöiden työkuormaa. Monet mainitsivat, että yritys pystyi digitaalisen taloushallinnon järjestelmän kautta keskittymään pääliiketoimintaansa. Tämä onkin yksi digitaalisen taloushallinnon hyödyistä, että yritys pystyisi vähentämään turhia ja aikaa vieviä työtehtäviä ja antaa, esimerkiksi ulkopuolisen toimijan hoitaa ne.

Digitaaliset taloushallinnon järjestelmät ovat mielletty kalliiksi hankkia, ja ehkä tämä on estänyt joitain yrittäjiä hankkimasta digitaalisen taloushallinnon järjestelmää. Yksi yritys mainitsi, että he käyttivät aikaisemmin digitaalista taloushallintoa, kun yrityksen toiminta oli laajempaa, mutta kertoivat, että digitaalisen taloushallinnon peruskustannusten pitäisi laskea merkittävästi, että he palaisivat siihen. Voi olla, että yrityksen toiminta muuttuu radikaalisti eikä heillä ole enää tarvetta digitaalisen taloushallinnon järjestelmälle.

Kysely osoitti sen, että toivetta on sille, että tilitoimistot tarjoaisivat aktiivisemmin palvelujaan yrittäjille. Voi olla, että monet tilitoimistot eivät osaa markkinoida digitaalisia palvelujaan oikein ja täten osa yrittäjistä voi päättää olla ottamasta järjestelmää käyttöön. Digitaalisen taloushallintojärjestelmän palveluntarjoajan, esimerkiksi tilitoimiston, olisi kuitenkin tärkeää ohjata ja opastaa yrittäjää järjestelmän käyttöönotossa ja käytössä. Monelle vanhemman sukupolven yrittäjälle kynnys ottaa käyttöön sähköinen tai digitaalinen palvelu voi olla suuri, ja tilitoimisto pystyisi madaltamaan tätä kynnystä omalla toiminnallaan.

Kyselyn toimivuuden kannalta olisi ollut tärkeää huomata kysymysten kahdeksan ja yhdeksän dynaamisuus. Kysymyksessä kahdeksan kysyttiin, onko yritys ulkoistanut taloushallintoaan. Vastausvaihtoehtoina olivat kokonaan, osittain ja emme ole ulkoistaneet yrityksemme taloushallintoa. 28 % (9 kappaletta) yrityksistä eivät olleet ulkoistaneet taloushallintoaan. Tästä seurasi se, että nämäkin yritykset vastasivat seuraavaan kysymykseen numero yhdeksän, jossa kysyttiin yleisimpiä taloushallinnon palveluja, mitä yritys oli ulkoistanut. Tämä virhe aiheutti sen, että kysymyksen yhdeksän vastaukset eivät ole tutkimuksellisesti valideja, koska seassa on vastauksia yrityksiltä, jotka eivät ole ulkoistaneet taloushallintoaan. Tämän virheen olisi täytynyt jäädä kiinni testaus- ja suunnitteluvaiheessa ja ratkaisu olisi ollut yksinkertainen, eli poistaa kysymyksen yhdeksän vastaamisen pakollisuus.

7 Pohdinta

Digitaalisen taloushallinnon hyödyntäminen on kasvamassa yrityksissä vuosi vuodelta. Digitaalisen taloushallinnon ongelmia ja esteitä on saatu selvitettyä ja ratkaistua, jolloin myös pienemmät yritykset ovat voineet ottaa käyttöön näitä digitaalisen taloushallinnon palveluita. Suurimpia hyötyjä digitaalisen taloushallinnon osalta nähdään työtehtävien suoraviivaistumisessa, automatisoitumisessa ja

resurssien käytössä entistä tehokkaammin. Digitaalisuus on myös luonut uusia tarpeita työmarkkinoille työnantajien tarpeiden muuttuessa. Tulevaisuudessa tarvitaan työntekijöitä, jotka hallitsevat digitaalisten taloushallinnon ohjelmistojen tehokkaan käytön ja hyödyntämisen.

En näe estettä sille, miksi digitaalisten taloushallinnon ohjelmistot eivät tulisi tulevaisuudessa kehittymään yhä edullisempaan ja houkuttelevampaan suuntaan, kun tilannetta katsotaan pk-yritysten kannalta sekä miten pk-yritykset voisivat hyödyntää digitaalista taloushallintoa omana liiketoimintansa yhtenä osana. Halvemmat ohjelmistot mahdollistavat yritykselle keskittyä liiketoimintansa kehittämiseen. Se tarjoaa myös mahdollisuuden resurssien siirtämisen liiketoiminnan kannalta tuottavimpiin työtehtäviin, kuin aikaisemmin.

Jatkotutkimuksena voisi tutkia vielä tarkemmin pk-yritysten digitaalisen taloushallinnon käyttöä liiketoiminnassaan esimerkiksi haastattelujen kautta. Kyselytutkimukseni toi esille vain pintaraapaisun siihen, miten digitaalinen taloushallinto on käytössä pk-yrityksissä Joensuun alueella. Haastattelut mahdollistaisivat vielä syvemmän tarkastelun aiheen osalta.

Lähteet

- Ahola, K. 2010. Taloushallinnon kiehtova ja vaativa maailma. Tilisanomat. <https://tilisanomat.fi/talousohjaus/taloushallinnon-kiehtova-ja-vaativa-maailma>. 30.4.2019.
- Granlund, M., Teemu Malmi & Malmi, T. (2004). Tietotekniikan mahdollisuudet taloushallinnon kehittämisessä. Helsinki: WSOY.
- Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus (9. uud. p.). Helsinki: Edita.
- Ikäheimo, S. 2012. Yrityksen laskentatoimi (5. uud. p.). Helsinki: Sanoma Pro.
- Ilmarinen, V. 2015. Digitalisaatio: Yritysjohdon käsikirja. Helsinki: Talentum.
- Jormakka, R. 2015. Laskentatoimi (4. uudistettu painos.). Helsinki: Edita Publishing.
- Järvinen, P.M. 2017. Digitaalinen taloushallinto: Edut ja haitat pk-yrittäjän kannalta. Vaasan ammattikorkeakoulu. 20.3.2019.
- Klinge, K. 2017. Mikä on ERP-järjestelmä? Accountor Enterprise. <https://www.accountorenterprise.fi/2017/08/08/mika-erp-jarjestelma/>. 15.5.2019.
- Kurki, M., Lahtinen, M. & Lindfors, H. 2011. Verkkolasku käyttöön! Helsinki: Helsingin seudun kauppakamari.
- Lahti, S. 2014. Digitaalinen taloushallinto (1. p.). Helsinki: Sanoma Pro.
- Lahti, S. 2008. Kohti digitaalista taloushallintoa: Sähköiset talouden prosessit käytännössä. Helsinki: WSOYpro.
- Mäkinen, L. & Vuorio, B. 2002. Taloushallinnon nettivallankumous. Helsinki: Kauppakaari.
- Palkeet, 2018. Valtiokonttori otti ohjelmistorobotit käyttöön palkeiden tuella. <https://www.palkeet.fi/ajankohtaista/valtiokonttori-otti-ohjelmistorobotit-kayttoon-palkeiden-tuella.html>. 15.5.2019.
- Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Tammi.
- Yritä.fi, 2019. Yritysmuodot. <https://yritä.fi/yritysmuodot>.

Kyselytutkimuksen saateviesti

Hyvä vastaanottaja!

Opiskelen Karelian ammattikorkeakoulussa liiketaloutta tradenomiksi. Teen kyselytutkimusta opinnäytetyöhöni, joka käsittelee digitaalisen taloushallinnon toteutumista Joensuun alueen pk-yrityksissä. Tutkimuksen avulla saadaan ajan-kohtaista tietoa, siitä mikä rooli digitaalisella taloushallinnolla on pk-yritysten liiketoiminnassa.

Digitaalisella taloushallinnolla tarkoitetaan muun muassa erilaisia sähköisiä toiminnanohjaus- ja osajärjestelmiä, joiden avulla voidaan hoitaa esimerkiksi myynti- ja ostolaskutusta sekä verkkolaskutusta.

Kyselyn tarkoituksena on selvittää, missä vaiheessa digitaalisen taloushallinnon käyttöönotto ja hyödyntäminen on pk-yrityksissä. Antamanne vastaukset käsitellään nimettöminä ja ehdottoman luottamuksellisesti. Kenenkään vastaajan tiedot eivät paljastu tuloksista. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 5-10 minuuttia. Kysely on avoinna kaksi viikkoa joulukuun 14. päivään saakka.

Ystävällisin terveisin

Ville Virta

Linkki kyselyyn löytyy alta:

<https://www.webropolsurveys.com/S/F893E6B541D6412A.par>

Kyselytutkimuksen muistutusviesti

Hyvä vastaanottaja!

Haluaisin muistuttaa, että opinnäytetyöni kyselytutkimus on auki vielä tämän viikon vastausten keräämistä varten.

Tutkimus käsittelee digitaalisen taloushallinnon toteutumista Joensuun alueen pk-yrityksissä. Tarkoituksena on selvittää missä vaiheessa digitaalisen taloushallinnon käyttöönotto ja hyödyntäminen ovat pk-yritysten keskuudessa.

Antamanne vastaukset käsitellään nimettöminä ja ehdottoman luottamuksellisesti. Kenenkään vastaajan tiedot eivät paljastu tuloksista. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 5-10 minuuttia. Kysely on auki vielä tämän viikon perjantaihin joulukuun 14. päivä saakka.

Kiitos osallistumisestasi!

Ystävällisin terveisin

Ville Virta

Linkki kyselyyn löytyy alta:

<https://www.webropolsurveys.com/S/F893E6B541D6412A.par>

Kyselytutkimuksen kyselylomake

Digitaalinen taloushallinto – kysely

Tämän kyselyn tarkoituksena on kartoittaa digitaalisen taloushallinnon osuutta ja sen näkymistä Joensuun alueen pk-yrityksissä. Kyselyyn vastataan anonyymisti ja kyselyyn vastaamiseen kuluu noin 5-10 minuuttia.

1. Mikä on yrityksenne yhtiömuoto?

- ☐ Toiminimi
- ☐ Osakeyhtiö
- ☐ Kommandiittiyhtiö
- ☐ Avoin yhtiö
- ☐ Osuuskunta

2. Kuinka paljon on yrityksenne liikevaihto vuodessa?

- ☐ Alle 50 000 €
- ☐ 50 000 € – 99 999 €
- ☐ 100 000 € – 249 999 €
- ☐ 250 000 € – 499 999 €
- ☐ Yli 500 000 €

3. Kuinka monta työntekijää työskentelee yrityksessänne?

- ☐ Alle 5
- ☐ 5-9
- ☐ 10-19
- ☐ 20-49
- ☐ 50-99
- ☐ 100-249
- ☐ Yli 250

4. Yrityksenne toimiala?

5. Hyödyntääkö yrityksenne digitaalista taloushallintoa liiketoiminnassaan?

Digitaalisella taloushallinnolla tarkoitetaan esimerkiksi aidosti konekielistä verkkolaskua, jota ei tarvitse skannata tai tulostaa paperille.

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

6. Milloin yrityksenne siirtyi käyttämään digitaalisen taloushallinnon palveluja?

- ☐ Alle 2 vuotta sitten
- ☐ 2-5 vuotta sitten
- ☐ Yli 5 vuotta sitten

7. Onko yrityksellänne käytössä toiminnanohjausjärjestelmää (ERP-järjestelmä) tai osajärjestelmää?

ERP-järjestelmä on yrityksen tietojärjestelmä, joka voi sisältää monia eri osia kuten kirjanpito, laskutus. Osajärjestelmällä tarkoitetaan esimerkiksi myyntilaskusovellusta tai palkanlaskentasovellusta.

- ☐ Toiminnanohjausjärjestelmä
- ☐ Osajärjestelmä
- ☐ Käytössä toiminnanohjaus- ja osajärjestelmä

8. Onko yrityksenne taloushallinto ulkoistettu kokonaan tai osittain?

- ☐ Kokonaan
- ☐ Osittain
- ☐ Emme ole ulkoistaneet yrityksemme taloushallintoa

9. Mitä seuraavista yleisimmistä taloushallinnon palveluista yrityksenne on ulkoistanut?

- ☐ Kirjanpito
- ☐ Tilinpäätöksen tekeminen
- ☐ Veroilmoituksen laatiminen
- ☐ Palkanlaskenta

- Laskutus
- Myyntireskontra
- Ostoreskontra- ja maksuliikennepalvelut
- Perintäpalvelut
- Taloushallinnon asiantuntijapalvelut

10. Onko seuraavia taloushallinnon toimintoja automatisoitu yrityksessänne?

Alla on lueteltu yleisimpiä pk-yrityksen taloushallinnossa esiintyviä toimintoja. Rastita ne kohdat, jotka yrityksessänne on automatisoitu.

- Laskutus (esim. myyntilaskutus ja laskujen siirrot)
- Myyntireskontra
- Ostolaskut (esim. laskujen kuittaus ja tietojen siirto kirjanpitoon)
- Arkistointi (esim. myyntilaskut ja ostolaskut)
- Kirjanpito
- Raportointi
- Viranomaisilmoitukset (esim. sähköinen kausiveroilmoitus)
- Palkanlaskenta (esim. palkkalaskelmat ja vuosi-ilmoitukset)
- Matkalaskut

11. Oletteko kokeneet digitaalisesta taloushallinnosta hyötyä seuraavilla osa-alueilla?

Vastausasteikko: En pysty arvioimaan, 1 = Eri mieltä, 2 = Osittain eri mieltä, 3 = Osittain samaa mieltä, 4 = Täysin samaa mieltä

- Mahdollistaa tehtävien hoitamisen ajasta ja paikasta riippumatta
- Vähentää rutiinityön määrää
- Nopeuttaa osto- ja myyntilaskujen käsittelyä
- Vähentää virheiden määrää
- Parantaa yrityksen raportoinnin laatua
- Auttaa päätöksenteon tukena
- Alentaa kustannuksia
- Jokin muu, mikä?

12. Mitä kehittämiskohteita digitaalisessa taloushallinnon järjestelmässä mielestänne on?

13. Mikä on saanut tai saisi yrityksenne hankkimaan digitaalisen taloushallinnon järjestelmän?